

De conservatie-restauratiecampagne van het Lam Godsveelluik van de gebroeders Van Eyck begon in oktober 2012 en wordt door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) uitgevoerd in het Museum voor Schone Kunsten Gent (MSK). Daar werden twee tentoonstellingszalen ingericht als conservatieatelier met een glazen wand waardoor de bezoekers de behandeling van nabij kunnen volgen.

Fase 1: oktober 2012 – oktober 2016 (voltooid)

Voor behandeling

Na behandeling

De acht panelen van het gesloten altaarstuk werden eerst behandeld. Tijdens de ingreep bleek dat zo'n 70% van de panelen en lijsten was overschilderd. **De overschilderingen werden verwijderd zodat de originele verflaag van Van Eyck, die meer dan vier eeuwen verborgen was, opnieuw kan worden bewonderd.** De behandeling werd in binnen- en buitenland op superlatieven onthaald en werd belicht in de tentoonstelling *restauratie/REVELATIE. De buitenluiken van het Lam Gods*, die tot november 2017 liep in het Caermersklooster. De begeleidende catalogus, verkrijgbaar in het Caermersklooster, MSK en KIK, vat de behandeling op treffende wijze en met tal van illustraties samen.

Fase 2: november 2016 – eind 2019 (lopend)

In oktober 2016 keerden de panelen van het gesloten altaarstuk terug naar de Sint-Baafskathedraal en begon in het MSK de tweede fase van de restauratie: die van het **onderste register van het open altaarstuk**, met centraal *De Aanbidding van het Lam Gods*. Het linkerpaneel met de kopie van de *Rechtvaardige Rechters* werd reeds in 2010 behandeld.

Eerst werden de vergeelde en troebel geworden **vernislagen verwijderd** en werden enkele **testvensters gemaakt** om inzicht te krijgen in de plaats en omvang van de oude overschilderingen op deze panelen. **Bijkomend onderzoek** wees uit dat ook hier de overschilderingen grote delen van de onderliggende, goed bewaarde originele verflaag bedekken en dat het technisch mogelijk is om die bloot te leggen. Na **positief advies** van het internationale expertencomité dat de behandeling begeleid en van de Topstukkenraad, kondigden Vlaams minister-president Geert Bourgeois en minister van Cultuur Sven Gatz op 3 november 2017 aan dat ze **bijkomende budgetten** vrijmaken voor de doorgedreven restauratie van de panelen van fase 2. Hierbij zullen alle oude overschilderingen worden verwijderd en verwacht men eenzelfde overweldigend resultaat als bij de panelen van het gesloten altaarstuk. De gerestaureerde panelen zullen in het Van Eyckjaar 2020 te bewonderen zijn in het nieuwe bezoekerscentrum in de Sint-Baafskathedraal en de panelen van het gesloten veelluik op de tentoonstelling *Van Eyck: Een optische revolutie* in het MSK.

Fase 3: na 2020 (gepland)

Doorgedreven behandeling van het **bovenste register van het geopende altaarstuk**. Voorzien na het Van Eyckjaar 2020.

Project	Conservatie-restauratie van het Lam Godsretabel van de gebroeders Van Eyck
Opdrachtgever	Kathedrale Kerkfabriek Sint-Baafs, Gent
Ontwerper	Architectenbureau Bressers bvba
Uitvoerder	Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK), Brussel
Kostprijs voor fasen 1 en 2	1 410 592,54 €
Kostprijs voor meerwerken tijdens fase 1	149 113 € (behandeling lijsten) 479 650 € (vrijleggen oorspronkelijke verflaag)
Subsidiërende overheden	Vlaams Gewest (Agentschap Onroerend Erfgoed) Vlaamse Gemeenschap (Afdeling Cultureel Erfgoed)
Sponsor	Fonds Baillet Latour
Sponsor bijkomend onderzoek	Gieskes-Strijbis Fonds, Nederland
Plaats van uitvoering	Museum voor Schone Kunsten, Gent
Inrichting atelier	Stad Gent, sponsoring door ArcelorMittal, Meyvaert Glas en Fonds Baillet Latour
Onderaannemers	Jean-Albert Glatigny, Collection Care Mobull, Eeckman Art & Insurance, Meyvaert Glas
Wetenschappelijk onderzoek	KIK, Universiteit Gent, Universiteit Antwerpen
Publiekswerking	Provincie Oost-Vlaanderen
Vervangingspanelen (foto's)	KIK

Locatiepartners:

Partners conservatie-restauratie en onderzoek:

Partners publiekswerking:

